

anden Rolle end Sukker. Sukker er for den simple Mand, og vil vedblive at være en Lüksus, et Nydelsesmiddel, saadan noget som et Krydderi, men det er og bliver ikke nogen Nødvendighed af dem, som høre til for at holde Livet oppe. Men ere De ogsaa sikre paa, at vi komme til at spise saa meget mere Sukker, naar vi saa Tolden paa Sukkeret ophævet? Jeg tror ikke, det bliver saa stort. For det første maa jeg gøre opmærksom paa, hvad jeg allerede tidligere har fremhævet, at man ingenlunde maa vente, at de 10 Dre, som man med et rundt Tal plejer at regne for Tolden, gaa ned gennem Mellemandlerne og kommer den mindste Forbruger til Gode; nej, der spildes en hel Del paa Vejen; det var det, jeg nævnte i mit forrige Foredrag, og som senere er blevet saa grundig misforstaaet her i Salen, naar man bebrejdede mig, at jeg foretrak gamle Skatter fremfor nye. Ja, i den Henseende er en gammel Skat at foretrække for en ny, at den ikke virker straks, og navnlig en Olfat. Den virker straks, fordi den bliver lagt til Produktionsprisen, som alene bestemmes efter Forholdene her i Landet, den kommer til at virke helt ned igennem straks med sit fulde Beløb. Men den Skat, man ophæver, bliver taldet paa Vejen, inden den kommer ned til dem, der købe Sukker i kvart eller halve Bund. De saa sandelig ikke de 10 Dre. Men selv om de fik dem, er det en Misforstaaelse, naar ærede Medlemmer sige, som f. Eks. det ærede Medlem fra Nykjøbing paa Falsler (Clausen), at Sukkerforbruget vil blive fordoblet. Nej, det vil slet ikke blive fordoblet, og hvorfor ikke? Fordi den fattige Mand, som har lige til at opretholde Livet, gaar ikke hen, naar han usforbarende kommer over et Par Kroner, og løber et halvt Dispund Sukker; efter som der er en Mangfoldighed af andre Livsfornødenheder, der presse lige saa haardt paa som netop Sukkerforbruget. Naar ærede Medlemmer bestandig henvise til England og sige, at der er ingen Sukkertold, og der er Forbruget langt større end her, saa kan man slet ikke ræsonnere paa den Maade. Sukkerforbruget beror først og fremmest paa Velstanden, og det beror væsentlig paa, at Arbejderen, den faglig uddannede Arbejder, i England lever saaledes som vor Middelfstand her. De Folk, som bruge vort gode danske Smør, have ogsaa Raad til at bruge lige saa meget Sukker som den velhavende Middelfstand her. Sukkerforbruget hænger altsaa kun delvis sammen med Prisen, men det hænger lige saa meget sammen med alle de andre Fornødenheder, som Befolkningen har lige saa megen eller

mere Træng til. Derfor skal ingen tro, at naar vi slaa 10 Dre af Sukkeret, altsaa nedsatte Prisen til det halve, saa fordobler Sukkerforbruget sig. Det gør det ikke. Jeg har et Eksempel, som synes mig meget oplysende. Sukkerprisen paa Kjøbenhavns Børs for St. Croixsukker var i 1879—80 32 Dre uden Told og var i 1884—85, altsaa 5 Mar efter, 23 Dre uden Told. Der ligger kun nogle saa Mar imellem, men Forfællen var 9 Dre. Det vil altsaa sige omtrent det samme som Tolden, i alt Fald mere, end Prisen vil falde, naar Tolden borttages, for den laveste Del af Befolkningen. Jeg spørger: Hvorfor lavede man ikke Syltetøj i 1884—85? Og dernæst: Brugte man i 1884—85 dobbelt saa meget Sukker som i 1879—80? Nej, det gjorde man ikke. Forbruget var i 1879—80 50 $\frac{1}{4}$ Mill. Pd. Sukker, og i 1884—85 51 $\frac{3}{4}$ Mill. Pd. Forbruget var altsaa 1 $\frac{1}{2}$ Million Pd. større end i det andet omtalte Mar. Det er en Stigning, som ikke engang svarer til Befolkningens Tilvækst i de Mar. Det tror jeg er en Waalestok, hvorfra ærede Medlemmer kunne slutte sig til, hvilken Forøgelse af Sukkerforbruget der vil komme, hvis dette Lovforslag bliver gennemført her i Landet. At Loven vil kunne bevirke nogen Forøgelse, er rimeligt, men paa ingen mulig Maade en saadan, som ærede Medlemmer bilde sig ind.

Saa siger man, at Meningen er, at vi her i Landet skulle drikke mindre Ol. Det er imidlertid et Argument, som der synes at være en mærkelig Uoverensstemmelse om indenfor det Parti, som støtter dette Forslag. Nogle sige, at vi skulle danne et Volverk mod Olforsbruget, men selve Forslagsstillerne sige noget helt andet. Den ene af de ærede Forslagsstillere siger, at man ikke vil regne paa nogen som helst Nedgang i Olforsbruget, og det tror jeg, han gør Ret i. Den anden af de ærede Forslagsstillere har regnet paa en Forøgelse af en Bagatel paa 50,000 Tdr. straks, naar Loven kommer ud, noget, som jeg tror, slet ingen Steder hører hjemme, men i alt Fald er det en ren Bagatel, som man ikke kan tage Hensyn til. Der er ikke Tale om noget som helst Volverk eller en Nedgang i Olforsbruget. Det ere alle fuldkommen enige om, og det bygger jo Lovforslaget ogsaa paa. Det gaar ud fra, at der skal drikkes lige saa meget Ol. efter at Loven er givet, som før, thi ellers vilde Loven jo ikke staffe Benge til Statskassen. Men jeg siger, at det er højt mærkeligt, at der samtidig med, at der tales om, at man vil bygge et Volverk mod Olforsbruget, og at man gør op-